

WSNP

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen

Periodiek

februari 2011

Redactie

Mr. B.J. Engberts
Mr.dr. A.J. Noordam
Mr. M. van Bommel
Mw. P.A.M.T. van den Berg
Dhr. G. Benedictus

Adviseurs

Prof. mr. B. Wessels
Dhr. A. van Eijnden

Jaargang 2, nummer 1

Inhoud

- 01 Van de redactie
- 02 Hoge Raad ontstopt de toegang tot het wettelijk traject via art.48 lid 1 Wck
Erica Schruer
- 03 De voorlopige voorzieningen van art. 287b
Berend Engberts
- 04 De bevoegdheid van de Nederlandse rechter in Wsnp-zaken
Jitske Weber
- 05 De zorgverzekering en de schuldsaneringsregeling
Rebecca Wolfs
- 06 Uitoefenen zelfstandig beroep of bedrijf tijdens schuldsanering
Nelly van den Berg
- 07 Reorganisatie onderneming via Wsnp
Deel 1: Vereffening activa niet altijd noodzakelijk
Geert Benedictus
- 08 Vergoedingen en extra salaris voor de bewindvoerder
Berend Engberts
- 09 Nieuws in het kort
- 10 Actuele rechtspraak kort

01 - Van de redactie

Geachte lezer,

Door een samenloop van omstandigheden is het vorige nummer pas begin december 2010 verzonden, waarvoor onze excuses. Wij hebben inmiddels maatregelen genomen om herhaling te voorkomen.

Allereerst enkele mededelingen van meer huishoudelijke aard, waarover wij de meeste abonnees overigens al per e-mail hebben bericht:

- Onder onze abonnees bevindt zich een aantal organisaties waarvan bekend is dat meerdere medewerkers in ons blad geïnteresseerd zijn. Voor deze abonnees kan het prettig zijn als zij over meerdere exemplaren van ons blad beschikken. Daarom bieden wij u aan dat u dit jaar drie abonnementen voor de prijs van twee kunt ontvangen (of zes voor de prijs van vier). Deze aanbieding geldt tot 1 maart van dit jaar.
- Verder bieden wij – bij voldoende belangstelling – een fraai vormgegeven opbergband aan. Het gaat om een opbergband waar twee jaargangen in kunnen worden opgeborgen. De prijs bedraagt ongeveer € 13,00. Indien u twee opbergbanden bestelt bedraagt de prijs - wegens geringere verzendkosten - ongeveer € 20,00. Indien u belangstelling heeft voor meerdere abonnementen en/of de opbergband, kunt u dat per mail (abonnee@wsnp-periodiek) laten weten.

Ten slotte zullen wij dit jaar een register maken zodat u de tijdschriften gemakkelijker op een specifiek onderwerp kunt doorzoeken. Dit register zal meerdere keren per jaar

worden bijgewerkt en via onze website beschikbaar worden gesteld. In het volgende nummer zullen wij u hierover nader berichten.

Onze website www.wsnp-periodiek.nl is verder uitgebreid en geactualiseerd, zodat wij u graag opnieuw uitnodigen deze te bezoeken.

Ook in dit nummer zijn tot onze vreugde weer bijdragen opgenomen van diverse externe auteurs.

- Erica Schruer, advocaat te Rotterdam, gaat nader in op de baanbrekende 5 november-arresten van de Hoge Raad;
- Jitske Weber, advocaat te Amsterdam, schreef een artikel over de bevoegdheid van de Nederlandse rechter in Wsnp-zaken in het licht van de Europese Insolventieverordening en
- Rebecca Wolfs, Wsnp-bewindvoerder te Amsterdam, legt uit dat het voor schuldenaren moeilijk kan zijn om zich aanvullend voor ziektekosten te verzekeren en wat de gevolgen zijn.

Wij willen hen allen hartelijk danken voor hun bijdragen!

Uw kopij blijft van harte welkom op redactie@wsnp-periodiek.nl. Voor vragen en suggesties kunt u ons uiteraard ook steeds mailen.

Graag sluiten we af met de wens dat u weer veel plezier aan dit nummer van Wsnp Periodiek zult beleven.

De redactie

• Indien door de rechter-commissaris toestemming wordt gegeven voor verlenging van de postblokkade (na 13 maanden dus), dan mag hiervoor door de bewindvoerder een bedrag van € 11,00 per maand (tarief per 1 april 2010) aan portokosten ten laste van de boedel worden gebracht.

¹ *Update WSNP mei 2010 en Update WSNP juli 2010 www.wsnp.rvr.org*

² *Art. 3 Besluit aanvullend beleid reiskosten, Raad voor Rechtsbijstand 's-Hertogenbosch, 27 juni 2001: reiskosten voor een eenmalig huisbezoek, reiskosten voor rechtzitting, reiskosten voor nader overleg met de schuldenaar indien deze absoluut niet naar de bewindvoerder kan komen.*

09 - Nieuws in het kort

Griffierecht voor het deponeren van een uitdelingslijst of homologatie van een akkoord

Het op 1 november 2010 ingevoerde griffierecht (zie WP 2010-3) is per 1 januari 2011 verhoogd tot € 552,00. Van Recofa ontvingen wij het bericht dat dit griffierecht niet betaald hoeft te (c.q. kan) worden bij deponering van zogeheten nihillijsten en bij informele uitdelingen.

Tekst en Commentaar Insolventierecht

In december is de zevende druk van dit handboek van Kluwer verschenen. Nadere informatie vindt u in het boekenoverzicht op onze website www.wsnp-periodiek.nl.

10 - Actuele rechtspraak kort

Publicaties in de periode van 26 oktober 2010 tot 21 januari 2011

1. Rechtbank Alkmaar 26 augustus 2010, LJN BO1933 (art. 288 lid 2 sub d Fw)

Deze zaak draait om een Wsnp-verzoek ingediend nadat de wettelijke schuldsaneringsregeling al eerder op verzoekster van toepassing was geweest in de jaren 2003-2006. Die eerste schuldsanering is in 2006 zonder schone lei geëindigd (art. 352 Fw) wegens het laten ontstaan van bovenmatig nieuwe schulden. De 'nieuwe schulden' betroffen toen: (a) kosten van de begrafenis van de vader van verzoekster, verzoekster dacht dat die kosten verzekerd waren maar dat bleek niet het geval, en (b) terugvordering van bijstand in verband met een ziektebewijstuitkering. Rechtbank Alkmaar stelt vast dat formeel geen sprake is van een van de uitzonderingen op de wachttijd van tien jaar bedoeld in art. 288 lid 2 sub d Fw. De rechtbank kwalificeert de indertijd ontstane nieuwe schulden echter als niet-verwijtbaar, past de uitzonderingsgrond van artikel 288 lid 2 sub d analoog toe en laat de schuldenaar wederom toe tot de Wsnp.

2. Gerechtshof Arnhem (nevenzittingsplaats Leeuwarden) 7 oktober 2010, LJN BO1463 (art. 287 lid 4 en 287b Fw)

Op 5 juli 2010 heeft de schuldenaar/verzoeker een art. 284 Wsnp-verzoek ingediend en een art.

287b-verzoek ter voorkoming van ontruiming. In een tussenvonnis van 5 juli 2010 verbiedt Rechtbank Zwolle-Lelystad de verhuurder te ontruimen tot en met 20 juli 2010. Bij eindvonnis d.d. 3 augustus 2010 heeft de rechtbank het art. 287b afgewezen (voor de periode na 20 juli). Voorts beschouwt de rechtbank het art. 284 Wsnp-verzoek als ingetrokken indien de schuldenaar niet uiterlijk op 17 augustus 2010 aan de rechtbank heeft medegedeeld het verzoek te handhaven (of de schuldenaar deze mededeling wel of niet (telefonisch) heeft gedaan, kan het hof niet vaststellen, zie nader hieronder). Vervolgens vraagt de schuldenaar aan de rechtbank om een ontruimingsverbod op grond van art. 287 lid 4. De rechtbank wijst dit verzoek wél toe. De verhuurder stelt hoger beroep in tegen dit ontruimingsverbod. Ten eerste voert de verhuurder aan dat de schuldenaar niet-ontvankelijk is in zijn 287 lid 4 verzoek omdat er geen Wsnp-verzoek meer aanhangig is. Gezien het contact tussen schuldhulpverlener en verhuurder op 17 augustus en andere omstandigheden houdt het hof er voor dat het op 5 juli 2010 ingediende verzoek niet als ingetrokken moet worden beschouwd. Ten tweede klaagt de verhuurder erover dat zij niet over het artikel 287 lid 4-verzoek is gehoord. Het hof oordeelt dat de oproep van de verhuurder (schuldeiser) niet wettelijk is geregeld en dat het verplicht horen van verhuurder afbreuk zou doen aan de spoedeisendheid van een art. 287 lid 4-verzoek. Het hof overweegt voorts dat (a) een moratorium ex art. 287b Fw tot doel heeft de voortzetting van het minnelijk traject om te bereiken dat een minnelijke regeling met de schuldeisers wordt getroffen of afgerond, en (b) de voorlopige voorziening van art. 287 lid 4 Fw tot doel heeft een spoedeisende voorziening te geven in het kader van de toelating tot de schuldsaneringsregeling. Het hof concludeert hieruit dat de belangenafweging in een art. 287 lid 4-zaak en een art. 287b-zaak niet identiek is en dat het resultaat van die belangenafweging (ondanks dezelfde feiten en omstandigheden) niet noodzakelijkerwijs hetzelfde is. Gezien het al jarenlang mislukken van het minnelijk traject verleende de rechtbank in de art. 287b-zaak voorrang aan het belang van verhuurder. Bij het art. 287 lid 4 verzoek –waar het in de appelzaak om gaat– stelt het hof het belang van de schuldenaar bij het wetslagen van de wettelijke schuldsaneringsregeling voorop en bekrachtigt de uitspraak van de rechtbank: het ontruimingsverbod blijft overeind.

3. Gerechtshof Arnhem (nevenzittingsplaats Leeuwarden) 14 oktober 2010, LJN BO5054 (art. 354 Fw)

Op 25 juni 2007 is de Wsnp van toepassing verklaard. Bij brief van 2 juli 2010 vordert het UWV een WGA-uitkeringsbedrag van ruim € 3.600 terug wegens verdiensten van de schuldenaar over de periode 1 mei 2008 t/m 1 september 2009. Het UWV legt bovendien een boete op van € 370 wegens schending van de mededelingsplicht. Bij beslissing van 2 september 2010 onthoudt de Rechtbank Zwolle-Lelystad de schone lei wegens toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de verplichtingen van de schuldenaar. Eerst de dag ná de Wsnp-eindzitting dient de schuldenaar (te laat) een bezwaar in tegen het terugvorderingsbesluit van het UWV. Op het bezwaarschrift is door het UWV nog niet gereageerd. Het hof wacht dit niet af en bevestigt de uitspraak waarbij de schone lei is onthouden. Het hof baseert zich daarbij op het onderzoeksrapport van het UWV d.d. januari 2010. Het hof acht voldoende aannemelijk dat de schuldenaar werkzaamheden heeft verricht tijdens zijn uitkeringsperiode; het hof wijst daarbij ook op de verantwoordelijkheid van de schuldenaar alle informatie te verschaffen die van belang kan zijn voor een doeltreffende uitvoering van de schuldsaneringsregeling.

4. Gerechtshof Amsterdam (nevenzittingsplaats Arnhem) 25 oktober 2010, LJN BO1736 (art. 350 Fw)

Op 23 oktober 2007 is de wettelijke schuldsaneringsregeling definitief van toepassing verklaard. Op 20 september 2010 is de regeling tussentijds beëindigd met faillissement van rechtswege (art. 350 Fw), wegens (a) schending informatieplicht (sollicitaties), (b) een boedelachterstand van bijna € 3.500 (c) twee nieuwe schulden van ruim € 3.500 en (d) het volgen van een opleiding zonder de bewindvoerder toestemming te vragen. Volgens de rechtbank komt het handelen van de beschermingsbewindvoerder voor rekening van de schuldenaar. In hoger beroep stelt de Wsnp-bewindvoerder dat de beschermingsbewindvoerder verantwoordelijk is voor de te late informatievoorziening en dat inmiddels alle informatie voor berekening van het vtlb aanwezig is; ten aanzien van de nieuwe schulden pleit de bewindvoerder de schuldenaar vrij. Maar het hof handhaaft de tussentijdse beëindiging op basis van (a) schending van de sollicitatieplicht waarvoor de schuldenaar zelf verantwoordelijk is, en (b) de aanvraag van studiefinanciering en het daarmee aangaan van verplichtingen jegens IBG (thans DUO); terzake kan de schuldenaar zich niet verschuilen achter de beschermingsbewindvoerder, aldus het hof.

5. Gerechtshof Arnhem (nevenzittingsplaats Leeuwarden) 28 oktober 2010, LJN BO5077 (art. 354 Fw)

Geen beëindiging van de schuldsanering met 'schone lei' wegens een boedelachterstand van ruim € 4.500 (opnieuw berekend in appel). De bewindvoerder geeft aan dat de vorige bewindvoerder zijn controlerende taak niet goed uitgeoefend. Het hof oordeelt dat de boedelachterstand '(mede aan) de schuldenaar' kan worden toegerekend. Het hof besluit tot verlenging van de (sanerings)termijn met twee jaren. Het hof overweegt dat de schuldenaar gedurende deze periode zijn boedelachterstand kan voldoen (zonder dat tijdens die twee jaar aanvullende aflossingen zijn vereist, zo begrijpt de redactie van dit blad).

6. Rechtbank 's-Hertogenbosch 7 december 2010, www.wsnprvr.org, jurisprudentiedatabank nr. 2010-1157 (art. 354 en 356)

Schuldenaar is op 4 september 2006 tot de schuldsaneringsregeling toegelaten. Bij vonnis van 29 september 2009 beslist de rechtbank – zo valt uit de uitspraak af te leiden – dat de schuldenaar niet toerekenbaar tekort is geschoten in de nakoming van haar verplichtingen en dat deze verplichtingen eindigen op 4 september 2009. De rechtbank bepaalt tevens dat de toepassing van de schuldsaneringsregeling eindigt op het moment dat de slotuitdelingslijst verbindend is geworden. Op 20 januari 2010 overlijdt de moeder van de schuldenaar. Op dat moment was de slotuitdelingslijst nog niet verbindend geworden. De rechtsvraag is of het aandeel van de schuldenaar in de nalatenschap van de overleden moeder al dan niet in de boedel valt. De rechter-commissaris besliste dat dit wel het geval is en de rechtbank wijst het tegen die beschikking ingestelde beroep af omdat de schuldsaneringsregeling formeel nog niet geëindigd is en baten, ook nadat de verplichtingen van de schuldenaar zijn geëindigd, in de boedel vallen. (Deze uitspraak wordt in een volgend nummer van Wsnp Periodiek besproken).

7. Gerechtshof's-Hertogenbosch 14 december 2010, LJN BO7704 (art. 295 Fw, art. 475 Rv)

Op 22 januari 2008 is de wettelijke schuldsaneringsregeling van toepassing verklaard. Ruim een jaar later verzoekt de schuldenaar verhoging van het vtlb met ingang van 22 januari 2008 wegens door hem betaalde ziektekostenpremie ten behoeve van zijn echtgenote. Echtelieden waren buiten gemeenschap van goederen getrouwd en 'collectief' verzekerd, de man betaalde steeds de premie voor beiden en voelt zich 'moreel' verplicht dat ook tijdens de Wsnp te blijven doen. De rechter-commissaris wijst het verzoek van de man af. Een lange procesgang volgt waarbij de Hoge Raad zich twee keer over deze kwestie buigt – de eerste keer oordeelt de HR dat Rechtbank Middelburg de schuldenaar ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn beroep tegen de beslissing van de r-c, de tweede keer oordeelt de HR dat de rechtbank het fundamentele rechtsbeginsel van hoor en wederhoor heeft geschonden door de schuldenaar niet te horen. De HR verwijst de zaak vervolgens naar Hof's-Hertogenbosch. Het hof overweegt dat een van de doelstellingen van de Wsnp is om, door inspanningen van de schuldenaar, een zo groot mogelijk bedrag in de boedel te brengen ten behoeve van de schuldeisers. Het hof oordeelt dat de (vervulling van de) wens van de schuldenaar aan zijn morele verplichting (a) strijdig is met die Wsnp-doelstelling, en (b) ten koste zou gaan van de schuldeisers. Het hof merkt voorts op dat van de echtgenote verwacht mag worden de algemene fiscale heffingskorting aan te vragen waarmee zij zelf de premie kan voldoen. Het vtlb wordt dus niet verhoogd ten behoeve van de betaling door de man van de premie van de vrouw.

8. Gerechtshof's-Hertogenbosch 21 december 2010, LJN B08515 (art. 287a)

De rechtbank wijst een (primair) verzoek ex art. 287a Fw (dwangakkoord) af en houdt de beslissing op het (subsidiare) Wsnp-verzoek (art. 284 Fw) aan omdat zij over onvoldoende informatie beschikt. De verzoeker-schuldenaar stelt hoger beroep in tegen de afwijzing van het art. 287a-verzoek. Het hof oordeelt dat de rechtbank eerst over een compleet Wsnp-verzoek had moeten beschikken alvorens het primaire art. 287a-verzoek en/of het art. 284-verzoek in behandeling te nemen. Volgens het hof heeft de wetgever met de regeling in art. 287a de toegang tot de schuldsaneringsregeling willen beperken en heeft de wetgever niet de bedoeling gehad om een nieuwe mogelijkheid te creëren schulden te saneren door tussenkomst van de rechter. Bij het uitspreken van een gedwongen schuldregeling dient duidelijk te zijn dat crediteuren in dat geval een hogere dan wel snellere aflossing krijgen dan in een wettelijk traject te verwachten is (Kamerstukken II, 2006-2007, 2, p. 18). Hieruit blijkt dat de gedwongen schuldregeling onderdeel is van en verbonden is met de aanvraag om toegelaten te worden tot de schuldsaneringsregeling en als vaststaat dat het verzoek tot toelating tot de schuldsaneringsregeling zal worden afgewezen, heeft een verzoeker geen voor de wettelijke schuldsanering relevant belang (meer) bij een verzoek op grond van artikel 287a Fw, aldus het hof. Afzonderlijk hoger beroep instellen tegen een afwijzing van een dwangregelvingsverzoek is – mede gelet op de wetsgeschiedenis – niet mogelijk. Het hof verklaart appellant-schuldenaar niet-ontvankelijk in zijn hoger beroep tegen de afwijzing van het art. 287a-verzoek (zoals opgemerkt: over het art. 284-verzoek had de rechtbank nog geen beslissing genomen).